

Силабус
навчальної дисципліни
«АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ»

Спеціальність
017 «Фізична культура і спорт»

Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»

освітній рівень - бакалавр

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Фізичної культури та спорту
Освітня програма (назва, рівень вищої освіти, форма навчання)	Фізична культура і спорт, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, денна форма навчання
Навчальний рік	2020-2021
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Фізичної терапії та ерготерапії Каб. 141, корпус Ц +38(050)0212890 kafedra-fizvuh.pntu@ukr.net
Керівник кафедри (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, контактний e-mail)	Клеценко Людмила Василівна, кандидат педагогічних наук, в. о. завідувача кафедри фізичної терапії та ерготерапії e-mail: kletsenko_@ukr.net
Викладачі, що викладають дисципліну (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, контактний e-mail)	КЛЕЦЕНКО ЛЮДМИЛА ВАСИЛІВНА (лектор, викладач практичних занять) Посада: в. о. завідувача кафедри фізичної терапії та ерготерапії Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук Вчене звання: - e-mail: kletsenko_@ukr.net Контактний телефон: +38(050)0212890
Особа, відповідальна за силабус	Клеценко Людмила Василівна, кандидат педагогічних наук, в. о. завідувача кафедри фізичної терапії та ерготерапії e-mail: kletsenko_@ukr.net
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	1 (перший)
Семестр (семестр,	1, 2 (перший та другий)

<i>на якому реалізується вивчення дисципліни)</i>	
Тип дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	Обов'язкова
Обсяг дисципліни (кількість кредитів ЄКТС, загальна кількість годин)	7 кредитів/210 годин
Кількість годин (лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів)	Л-36 год П-40 год СРС-134 год
Мова навчання	Українська
2. Опис дисципліни	
Загальна характеристика	Навчальна дисципліна «Анатомія людини» є обов'язковою навчальною дисципліною, яка займає чільне місце в освітній програмі «Фізична культура і спорт», забезпечуючи формування як загальних, так і фахових компетентностей у майбутніх бакалаврів фізичної культури та спорту.
Мета вивчення дисципліни	Мета вивчення навчальної дисципліни «Анатомія людини» - забезпечити майбутніх фахівців галузі фізичного виховання, спорту та здоров'я людини науково обґрунтованими знаннями будови людського тіла як об'єкта їх майбутньої діяльності та необхідними практичними навичками.
Предмет вивчення дисципліни	Предметом вивчення навчальної дисципліни є анатомія та функціональна анатомія людини в процесі онтогенезу.
Цілі навчання (основні завдання вивчення дисципліни)	Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Анатомія людини» є: • вивчення зовнішніх форм і внутрішньої будови організму людини і з'ясування закономірностей будови органів у зв'язку з їх функціями. • вивчення змін будови людського організму в процесі онтогенезу, відповідно до умов життя, роду занять, фізичних навантажень. • вивчення участі різних ланок опорно-рухового апарату у виконанні рухів і в підтримці положень тіла людини.

	• вивчення розміщення внутрішніх органів при виконанні рухів та у різних положеннях тіла.
Пререквізити	Дисципліни, базові знання та результати навчання яких необхідні студенту для успішного навчання та опанування компетентностями з дисципліни «Анатомія людини»: • «Біологія людини»; • «Основи медичних знань»; • «Фізіологія людини»; • «Вступ до спеціальності».
Пореквізити	Знання з анатомії людини можуть бути використані під час вивчення таких навчальних дисциплін, як: «Спортивна медицина», «Біохімія м'язової діяльності», «Масаж загальний і самомасаж», «Лікувальна фізична культура», «Біомеханіка».
Структура і зміст дисципліни	
Змістовий модуль 1. ОСТЕОЛОГІЯ	Вступ Анатомія як наука та навчальна дисципліна. Предмет та об'єкт вивчення анатомії. Методи дослідження анатомії. Історія Тема 1.Будова кісток. З'єднання кісток скелета. Скелет тулуба Структура та функції рухового апарату. Будова, форма та функції кісток. З'єднання кісток скелета. Будова хребта. З'єднання і розвиток кісток хребта. Будова і з'єднання кісток грудної клітини. Тема 2.Скелет черепа Череп та його функції. Відділи черепа та їх кістки. Парні та непарні кістки черепа. Будова та з'єднання кісток черепа. Череп у цілому. Розвиток черепа. Тема 3. Скелет кінцівок Скелет кінцівок. Будова та з'єднання кісток верхньої кінцівки. Будова та з'єднання кісток таза. Будова та з'єднання кісток вільної нижньої кінцівки. Онтогенез скелета кінцівок.
Змістовий модуль 2. МІОЛОГІЯ	Тема 4. М'язи тулуба і голови М'язи грудей. Їх групи та функції. М'язи живота. Їх основні групи. М'язи спини. Їх функції. М'язи шиї. М'язи голови. Тема 5. М'язи кінцівок М'язи поясу верхньої кінцівки. М'язи вільної верхньої кінцівки. М'язи кисті. М'язи пояса нижньої кінцівки. М'язи вільної нижньої кінцівки. М'язи стопи.
Змістовий модуль 3. АНГІОЛОГІЯ	Тема 6. Серцево-судинна система Склад, будова та функції серця. Велике та мале кола кровообігу. Склад, будова, функції артеріальних судин. Склад, будова, функції венозних судин. Склад, будова, функції лімфатичної системи.
Змістовий модуль 4. НЕВРОЛОГІЯ	Тема 7. Нервова система.Загальний огляд нервової системи.

	Будова і значення нервової системи. Органи, відділи та частини нервової системи. Нервова тканина. Нейрон. Рефлекторна дуга.Центральна нервова система. Спинний мозок.Головний мозок. Периферична нервова система.Вегетативна нервова система.		
Змістовий модуль 5. СПЛАНХНОЛОГІЯ	Тема 8. Травна системи Травна система та її функції. Будова травної системи. Порожнина рота. Стравохід. Шлунок. Тонкий кишечник. Товстий кишечник. Підшлункова залоза, печінка, жовчний міхур. Вікові особливості травної системи. Тема 9. Дихальна система Дихальна система та її функції. Будова дихальної системи. Порожнина носа. Гортань. Трахея, бронхи. Легені. Онтогенез органів дихання.		
3. Підсумковий контроль			
Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж 1 семестру/ залік 70%/30% за 100-бальною шкалою 2 семестру/ екзамен 50%/50% за 100-бальною шкалою		
Шкала оцінювання: національна та ЄКТС	100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за нац.шкалою для заліку, екзамену і дифер
	90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
	82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
	74 – 81	C – добре	
	64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
	60 – 63	E – достатньо	
	35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
	0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні заняття. Для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності.		
Вид підсумкового контролю	Підсумковим контролем в 1 семестрі є залік, у 2 семестрі екзамен. Підсумковий контроль здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».		
Критерії оцінювання	Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним		

екзамену/диференційованого заліку	мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.
Максимальна кількість балів	100
Мінімальна кількість балів, що демонструє рівень засвоєння дисципліни	60
4. Інформаційне, методичне та матеріально-технічне забезпечення	
Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НТБ університету	Науково-технічна бібліотека Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»: 1. Бобрицька В. І. Валеологія : навч. посіб. / В. І. Бобрицька, М. В. Гриньова. – За ред. В. І. Бобрицької. – Полтава «СКАЙТЕК», 1999. – 384 с. 3. Рибалко Л.М. Загальна теорія здоров'я : навчальний посібник для студентів денної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». – Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2019. – 180 с. Репозитарій НТБ: 1. Клеценко Л. В. Методичні вказівки до практичних занять із навчальної дисципліни «Анатомія людини» для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітнього рівня бакалавр. – Полтава : ПолтНТУ імені Юрія Кондратюка, 2020. – 36 с.
Методичне забезпечення	1. Робоча програма «Анатомія людини» для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Складена відповідно до освітньої програми бакалавра «Фізична культура і спорт». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. 13 с. 2. Клеценко Л. В. Методичні вказівки до практичних занять із навчальної дисципліни «Анатомія людини» для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітнього рівня бакалавр. – Полтава : ПолтНТУ імені Юрія Кондратюка, 2020. – 36 с.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія 141-Ц теоретичного навчання, проектор, мультимедіа
5. Оригінальність навчальної дисципліни	
Оригінальність дисципліни	Авторський курс, викладання українською мовою
Розміщення на дистанційній платформі	Платформа дистанційної освіти університету Moodle https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=2004
6. Література	

Обов'язкова	1. Аносов І. П. Анатомія людини: навчальний посібник / Аносов І. П., Хоматов В. Х., Станішевська Т. І. – К. : “Твімінтер”, 2006. – 235 с. 2. Атлас анатомії людини: переклад 7-го англ. вид.: двомовне вид./Френк Г. Неттер; наук. ред. перекладу Л.Р. Матешук-Вацеба, І.Є. Герасимюк, В.В. Кривецький, О.Г. Попадинець. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 736 с. 3. Коляденко Г. І. Анатомія людини: підручник / Г. І. Коляденко. – К.: Либідь, 2009. – 384 с. 4. Самусев Р. Атлас анатомії людини / Р. Самусев, В. Липченко. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан 2011. – 752 с. 5. Спортивна морфологія : навч. посіб. / авт. кол. : Музика Ф. В., Баранецький Г. Г., Вовканич Л. С. [та ін.] ; за ред. Ф. В. Музики. – Л. : ЛДУФК, 2011. – 160 с. 6. Чижик В. В. Спортивна морфологія: навчальний посібник для студентів / В. В. Чижик, О. П. Запорожець. – Луцьк: ПВД Твердиння, 2009. – 208 с.
Додаткова	1. Вайнек Ю. Спортивная анатомия / Ю. Ванек. – М. : Академия, 2008. – 304 с. 2. Лысов П. К. Анатомия (с основами спортивной морфологии): учебник. в 2 томах. Т. 2. / Лысов П. К., Никитюк Д. Б., Сапин М. Р. / науч. ред. М.Р.Сапина. – М.: Медицина, 2003. – 416 с.: ил. 3. Мак-Комас А. Дж. Скелетные мышцы / Мак-Комас А. Дж. – К. : Олимпийская литература, 2001. – 408с. 4. Назарова Е. Н. Возрастная анатомия и физиология: учебное пособие / Е. Н. Назарова, Ю. Д. Жилов. – М. : Академия, 2008. – 272 с. 5. Сапин М. Р. Анатомия и физиология человека (с возрастными особенностями детского организма) / М. Р. Сапин, В. И. Сивоглазов. – М. : Академия, 2008. – 384 с. 6. Сили Род Р. Анатомия и физиология человека / Сили Род Р., Стивенс Трент Д., Тейт Филипп. – К. : Олимпийская литература, 2007. – Т.2. – 622 с. 7. Шевченко О. О. Функціональна анатомія серцево-судинної системи / О. О. Шевченко. – К. : Олимпийская литература, 2008. – 183 с.